Quelle: http://manuscripta.at/?ID=36883
Copyright: Göttweig, Benediktinerstift

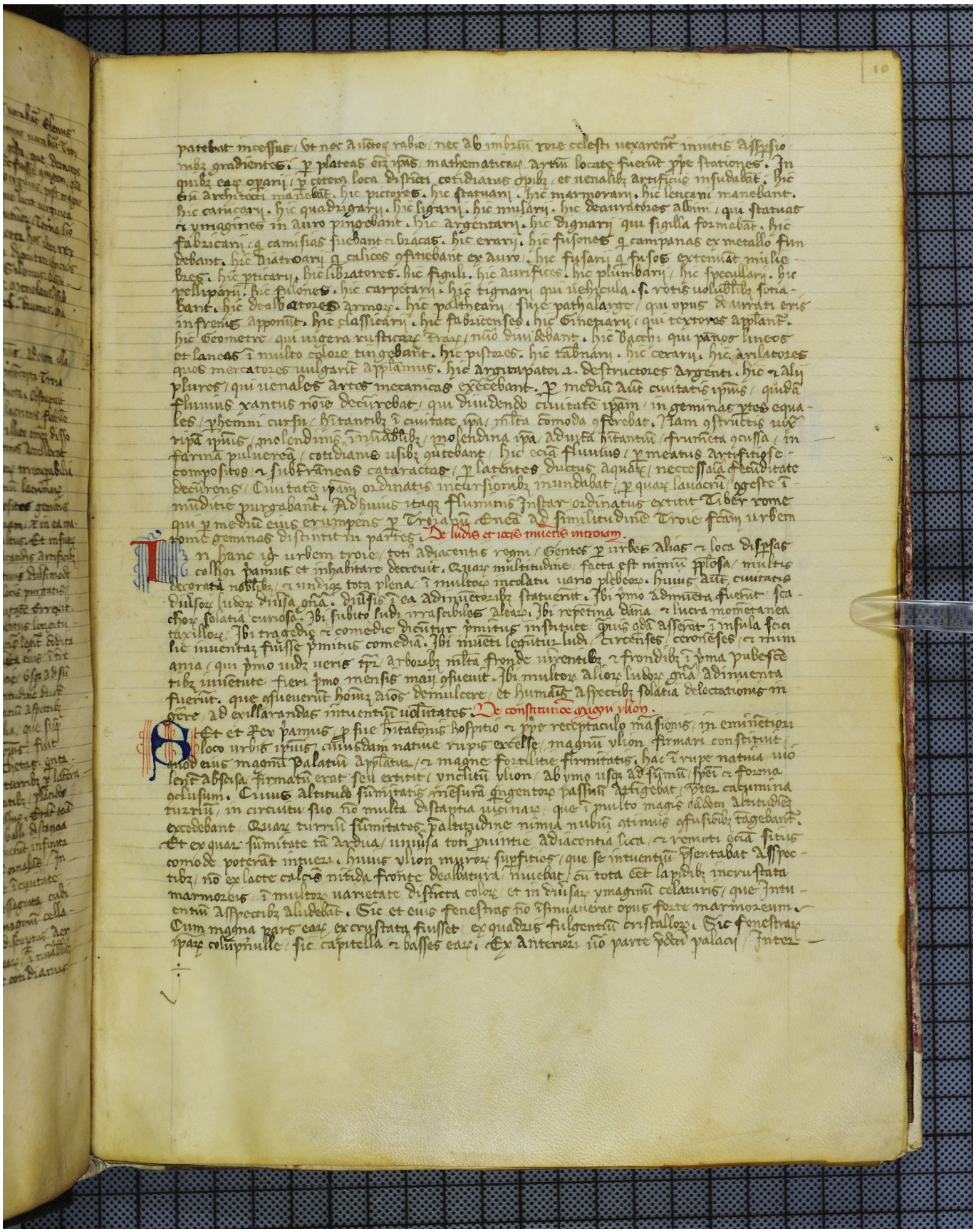

parebat necessitas / ut nec a nocte rabie / nec ab imbrium rore celesti nexarent innutis assiduis
nubes gradientes. Et plateas ex ipsis / mathematicam artem locate fuerunt ipse stationes. In
quibus eae operari / et cetera loca distincta cotidianis opibus / et necessariis artificum insudabat. Hic
enim architecti manebant. hic pictores. hic statuarii. hic marmorarii. hic lecticarii manebant.
hic caricarii. hic quadrigarii. hic sigarii. hic musarii. hic deauratores album / qui statuas
et ymagines in auro pingebant. hic argentarii. hic dignarii qui sigilla formabant. hic
fabricarii / qui camisias fiebant et bracas. hic erarii. hic fusones qui campanas ex metallo fun
debant. hic diatrocarii qui calices efficiebant ex auro. hic fusarii qui fusos extenuat muliebres. hic pictarii. hic sibiatores. hic figuli. hic aurifices. hic plumbarii / hic specularii. hic
pelliparii. hic fulones. hic carpetarii. hic tignarii qui vehicula. si rotis volubilibus fora-
bant. hic dealbatores armorum. hic peltearii / sive pathalarge / qui opus deauratum eris
infrenis apponunt. hic classicarii. hic fabricenses. hic cinerarii / qui textores aplant.
hic geometre qui integra rusticarum tracta / nullo dividebant. hic bacchi qui panos lineos
et lancas in multo colore tingebant. hic pistores. hic tabnarii. hic cerarii. hic arilatores
quos mercatores vulgariter applamus. hic argentapateri et destructores argenti. hic et alii
plures / qui venales artes mecanicas excedebant. Et medium autem civitatis ipsius / quida
flumen xantus nomine decurrebat / qui dividendo civitatem ipsam / in geminas partes equa-
les / phemini cursu / habitantibus in civitate ipsa / multa commoda offerebat. Nam ostructis iuxta
ripam ipsius / molendinis / in mutabilibus / molendina ipsa / adjuncta habitantium / frumenta quassa / in
farina pulverea / cotidianis usibus gutebant / hic eorum fluminis / et meatus artificiose
compositos et subtraneas cataractas / et latentes ductus aquarum / necessaria celeritate
decurrens / Civitatem ipsam ordinatis incursionibus inundabat / et quasi lavacrum / egestis in-
munditiis purgabant. Ad hunc itaque fluminis instar ordinatus extitit Tiber romane
qui et medium eius erumpens et Troianum Eneam ad similitudinem Troie ipsam urbem
romae geminas distinxit in partes. De ludis et iocis multis interim.

In hanc igitur urbem troie / toti adjacentis regni / gentes et urbes alias et loca dispersa
collegimus et inhabitare decrevit. Quam multitudine facta est nimium spiosa / multis
decorata nobilibus / et undique tota plena in multorum incolatu vario plebeorum. Hunc autem civitatis
diversos ludos diversa gratia. diversis in ea adinventoribus statuerunt. Ibi primo adinventa fuerunt / sca-
chorum solatia curiosa. Ibi subito ludi irascibiles aleae. Ibi repentina dania et lucra nomentanea
taxillorum. Ibi tragedie et comedie dicitur primitus institute / quius geta asserat in insula scia
hic inventas fusse primitus comedia. Ibi multi legitimi ludi / circenses / ceronesses / et mim
ama / qui primo undique veris tempore / arboribus multa fronde virentibus et frondibus in prima pubescen
tibus iuventute fieri primo mensis maii osuerunt. Ibi multorum aliorum ludorum gratia adinventa
fuerunt. que osuerunt homines alios demulcere / et humanis aspectibus solatia delectationum in
gere ad exillarandas intentiones utilitates. De constructione magni vlion.

Stetit et per parvus / per hic hiatonis hospitio et ipse receptaculo mansionis / in eminentiori
loco urbis ipsius / circumdam natuve rupis excelse / magnum vlion firmari constituit /
quod eius magnum palatium applatum / et magne fortitudine firmitatis. hac in rupe natura uio
lente abscisa / firmatum erat seu extitit / vnclitum vlion / ab imo usque ad summum / speciem et forma
oclusum. Cuius altitudo summitatis mensura gigentorum passuum attingebat / propter caeumina
turrium / in circuitu suo non multa distantia vicinarum / que in multo magis eadem altitudine
excedebant. Quarum turrium summitates / altitudine nimia nubium otinuis effusibus tangebant.
Et ex quarum summitate tum ardua / unusquisque totius quintie adjacentia loca / et remoti eorum situs
comode poterant intueri. huius vlion muroru superficies / que se intuentium presentabat aspec
tibus / non ex lacte calcis nitida fronte dealbatura / nitebat / cum tota esset lapidibus incrustata
marmoreis in multorum varietate distincta colorum / et in diversis ymaginum celaturis / que intu
entium aspectibus alludebat. Sic et eius fenestras non diminuerat opus forte marmoreum.
Cum magna pars earum excrustata fuisset / ex quadris fulgentium cristallorum. Sic fenestrarum
spiraque columnulle / sic capitella et basses earum / ex anteriori non parte poteri palacii / Inter